

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/25/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2220200595
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2220200595.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Arnouldovej a sudcov JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Fedora Benku, v právnej veci navrhovateľky: Ing. F. Z., rod. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. E. XXXX, E., t.č. bytom A. č. XXX, právne zastúpenej JUDr. Silviou Gašparíkovou, advokátkou, so sídlom Športová 2298/58, Sereď proti manželovi: E. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. E. XXXX/, E., o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletej Z. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, o návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 9. apríla 2020 č.k. 15P/5/2020-52, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku II. m e n í tak, že otec maloletej je oprávnený stýkať sa s maloletou každú sobotu v párnom kalendárnom týždni a každú nedeľu v nepárnom kalendárnom týždni vždy v čase od 13.00 hod. do 15.00 hod. bez prítomnosti matky tak, že si maloletú v určenom čase prevezme v mieste bydliska matky a po skončení styku maloletú na rovnakom mieste matke odovzdá. Táto dočasná úprava platí až do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletej.

II. Vo výroku I. napadnuté uznesenie p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

1. Uznesením, napadnutým odvolaním, súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým výrokom I. dočasne zveril maloletú do osobnej starostlivosti navrhovateľky (ďalej len matky) s tým, že právo zastupovať ju a spravovať jej majetok majú obaja rodičia a to až do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletej a výrokom II. upravil dočasne styk manžela navrhovateľky (ďalej len otca maloletej) s maloletou v rozsahu každej soboty v párnom kalendárnom týždni a každej nedele v nepárnom kalendárnom týždni vždy v čase od 10.00 hod. do 12.00 hod. v prítomnosti matky v mieste aktuálneho bydliska matky a to až do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletej.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil aplikáciou ustanovenia § 2 ods. 1, § 324 ods. 1, § 326 ods. 1, § 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) ako aj ustanovením § 367 ods. 1 až 3 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), vecne súd dôvodil, že navrhovateľka sa svojím návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 12.02.2020 domáha rozvodu manželstva a úpravy práv a povinností rodičov k ich maloletej dcére na čas po rozvode a dňa 03.04.2020 aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala do právoplatnosti rozvodového konania maloletú zveriť do jej osobnej starostlivosti, s tým, že obaja rodičia budú maloletú zastupovať aj spravovať jej majetok a otec maloletej bude oprávnený stýkať sa s dieťaťom za prítomnosti matky, v mieste jej bydliska a to v sobotu v párnom týždni a v nedeľu v nepárnom týždni vždy od 10:00 hod. do 12:00 hod. Návrh zdôvodnila tým, že maloleťá je dieťaťom v dojčenskom veku, prvé 4 mesiace života žila s oboma rodičmi, ktorí však už odvtedy nežijú v spoločnej domácnosti. Matka sa s maloletou odsťahovala po podaní

návrhu na rozvod k svojej matke a zabezpečuje starostlivosť o maloletú, otec si našiel novú známosť, s ktorou žije v Q.. Dňa 04.02.2020 mal otec vážnu autonehodu spôsobenú mikrosnánkom, bol mesiac hospitalizovaný a následne prepustený do domácej liečby. Dňa 01.04.2020 otec skontaktoval matku s požiadavkou, aby mu maloletú pripravila, že si po ňu príde a vezme si ju aj na noc na miesto, ktoré jej však odmietol uviesť, s čím matka nesúhlasila. Dňa 02.04.2020 sa otec osobne dostavil k matke a žiadal o odovzdanie dieťaťa, matka však nesúhlasila s tým, aby si otec za danej situácie maloletú vzal na neznáme miesto a s prenocovaním, čo mu zdôvodnila tým, že maloletá je na matku pevne naviazaná, otca z dôvodu jeho hospitalizácie a následnej liečby maloletá nevidela približne 2 mesiace, maloletá je dojčená, otec nepozná jej režim a nemá skúsenosti so starostlivosťou o dojča, navyše je po autonehode stále práceneschopný a jeho zdravotný stav mu neumožňuje dostatočným spôsobom sa postarať o maloletú. Podľa názoru matky je tiež potrebné zohľadniť šíriacu sa pandémiu koronavírusu, z ktorého dôvodu sa všeobecne odporúča obmedziť pohyb a styk s tretími osobami. Preto matka maloletú otcovi neodovzdala na požadovaný pobyt s prespaním, čo vyústilo do konfliktu s verbálnym aj fyzickým napadnutím matky zo strany otca dieťaťa. Keďže napriek všetkým vyššie uvedeným argumentom trvá otec na styku s maloletou mimo jej bydliska bez prítomnosti matky, a to aj na dlhšie obdobie vrátane nočného spánku, matka s ohľadom na záujmy dieťaťa považuje za potrebné upraviť pomery účastníkov neodkladným opatrením.

3. Súd prvej inštancie po preskúmaní obsahu návrhu i predložených listinných dôkazov dospel k záveru, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný, nakoľko je potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania, keďže absencia súdneho rozhodnutia môže mať v konečnom dôsledku nepriaznivý dopad pre maloleté dieťa. Súd mal zistené, že na toho času prebieha konanie o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletej, v ktorom ešte nebolo pojednávané. Vyhodnotiac návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia súd mal za to, že boli naplnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd dočasne zverí maloleté dieťa do starostlivosti matky, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, keďže táto sa o ňu nepretržite stará, dieťa je v útlom veku, je dojčené a preto je silne naviazané na matku a preto akákoľvek iná (zatiaľ predbežná) úprava zverenia maloletej neprichádza nateraz do úvahy vzhľadom na útlý vek maloletej a s tým spojené jej špecifické výchovné, emočné i výživové potreby. V otázke zastupovania a správy majetku maloletej súd nevidel dôvod nevyhovieť návrhu matky a preto rozhodol, že predbežne obaja rodičia budú maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Súčasne súd dočasne upravil styk otca s maloletým dieťaťom a to tak, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na styk s oboma rodičmi a tiež právo otca na stretávanie sa so svojim maloletým dieťaťom, zohľadňujúc však špecifiká konkrétneho prípadu i aktuálnej celospoločenskej situácie. Súd považoval za nevhodné, aby dojčené 6,5 mesačné dieťa bolo na noc odlučované od matky a odvázané na realizáciu styku s otcom (kamkoľvek), obzvlášť za okolností tvrdých matkou, spočívajúcich v dlhšej absencii kontaktu otca s maloletou. Prírodzene, že otec jednoznačne má právo na kontakt a realizáciu styku so svojim dieťaťom, avšak je potrebné rešpektovať vek dieťaťa, jeho dojčenský režim a návyky. Rozhodne v súčasnej dobe nie je vhodný čas na realizáciu styku na (akomkoľvek) inom mieste mimo bydliska dieťaťa a to nielen vzhľadom na už uvedené (vek, naviazanosť na matku, režim, dojčenie) ale i na potenciálne ohrozenie zdravia v súvislosti s pandémiou koronavírusu. Je nežiaduce kamkoľvek s maloletou t.č. cestovať, s výnimkou nevyhnutných návštev lekára a pod., preto je na otcovi, aby navštívil dieťa v jeho súčasnom bydlisku a tam s ním strávil primeraný čas. Súd preto aj v tejto časti návrhu matky vyhovel, považujúc ho za dôvodný a za súladný s najlepším záujmom maloletého dieťaťa s tým, že súd v oboch výrokoch tohto neodkladného opatrenia rozhodol o jeho trvaní do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

4. Proti tomuto uzneseniu v časti práva stýkať sa s maloletou podal otec v zákonnej lehote odvolanie. Dôvodil, že súd nezistil v akom prostredí sa maloletá nachádza a napriek tomu zveril maloletú matke do prostredia, ktoré nie je vhodné pre vývoj dieťaťa. V odvolaní opísal okolnosti, za akých sa vyvíjal jeho vzťah s matkou maloletej, poukázal na to, že ich vzťah od začiatku sprevádzali hádky zapríčinené nadmerným požívaním alkoholických nápojov zo strany navrhovateľky, ktorá sa potom stávala agresívnou, útočila verbálne i fyzicky, v dôsledku čoho zvažoval podať návrh na rozvod. Keď však v januári 2019 oznámila dlho očakávané tehotenstvo, rozhodol sa v manželstve zotrvať, počas tehotenstva sa staral o manželku i o domácnosť, chodil s ňou na vyšetrenia a bol pri pôrode. Po pôrode však s navrhovateľkou nebolo možné vydržať v jednej domácnosti, maloletá nemohla piť materské mlieko, neustále plakala a matka starostlivosť o dieťa nezvládala. Otec sa snažil vo všetkom pomáhať, o maloletú sa staral, prebaľoval ju a krmil umelým mliekom. Vianočné sviatky roku 2019 strávili u navrhovateľkinej rodiny v A., kde sa matka maloletej pohádala opäť so svojou matkou aj súrodencami, a

návštevu museli predčasne ukončiť. Podľa názoru otca toto prostredie, kde sa dieťa aktuálne nachádza, je absolútne nevhodným pre výchovu maloletej Natálie. Keď otec maloletej nadviazal nový partnerský vzťah, konflikty manželov vyvrcholili, manželka ho začala sledovať, atakovať na sociálnej sieti a správala sa nepričítne, takže sa začal obávať tak o seba ako aj o maloletú Natáliu. Správanie manželky spôsobilo, že dňa 04.02.2020 sa mu stala dopravná nehoda, dôsledkom ktorej utrpel početné zlomeniny a bol hospitalizovaný v nemocnici po dobu piatich týždňov. Počas celej hospitalizácie napriek jeho žiadostiam mu matka neukázala ani fotky maloletej, dieťa odmietala ukázať aj jeho rodičom. Týmto podľa názoru otca sledovala, aby ho maloletá po návrate do normálneho života nespoznala, čo sa jej aj podarilo. Dňa 11.03.2020 ho prepustili do domácej liečby, neustále potom kontaktoval navrhovateľku so žiadosťou o návštevu maloletej, táto mu však naďalej bránila v kontakte s ňou a otec sa obáva, či je o dieťa riadne postarané. Ani stará matka, s ktorou žijú v spoločnej domácnosti, nie je dostatočne schopná o dieťa sa postarať a tiež má sklony k alkoholu ako samotná navrhovateľka. Matka súd zavádza tvrdením, že maloletá je pravidelne dojčená, pretože od narodenia bola maloletá dojčená iba sporadicky, navrhovateľka mala časté zápaly a dieťa odmietalo materské mlieko piť. Matka zámerne uvádza zavádzajúce informácie, aby mu zamedzila kontakt s maloletou. Maloletá má právo na oboch rodičov a jeden deň v týždni a za prítomnosti matky, považuje otec za absolútne nedostatočnú úpravu. Navrhuje každý víkend v párnom aj nepárnom týždni, žiada zároveň, aby mohol s maloletou víkendy tráviť vo svojom prostredí a bez prítomnosti matky, kde nie sú konflikty, ale klud. V čase stretávania sa s maloletou od 10.00 hod. do 12. 00 hod. matka dieťaťa neustále nalieha, aby maloletú uložili na spánok, hoci ide o čas vyhradený na styk s otcom. Pri každej návšteve sa mu matka vyhráza policajtni, snaží sa ho znepokojiť, vynervovať a otec sa v takom prostredí necíti dobre a nedokáže využiť súdom stanovený čas vyhradený pre styk s maloletou. Neustále hádky zo strany matky maloletej a starej matky neprospievajú dieťaťu. Otec poukázal na to, že maloletú od malička prebaľoval, kímil, umýval, kočikoval, takže je schopný sa o dcérku postarať, navyše s priateľkou vychovávajú aj jej deti. Po troch mesiacoch práceneschopnosti opäť nastúpil do práce a teda je plne schopný sa o maloletú postarať. Navrhol, aby odvolací súd upravil jeho styk s maloletou každú sobotu a nedeľu v párnom aj nepárnom týždni, v párnom týždni od piatka poobedia (čas podľa dohody matky a otca maloletej) do nedele večera (čas podľa dohody matky a otca maloletej) a v nepárnom týždni od soboty rána (čas podľa dohody matky a otca maloletej) do nedele večera (čas podľa dohody matky a otca maloletej) bez prítomnosti matky v mieste otcovho bydliska v Q.. Ďalej žiadal, aby odvolací súd stanovil výživné tak, že mesačná čiastka nebude vyššia ako 50 eur.

5. Matka maloletej v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu poprela akékoľvek tvrdenia manžela ohľadom jej údajných problémov s alkoholom, naopak, ak mal niekto problém s alkoholom, bol to práve on, a po požití alkoholu si takmer vždy vykonštruoval predstavu o tom, ako mu je navrhovateľka neverná, bol na ňu vulgárny, nezriedka agresívny. Osláv a žúriek sa nevzdal ani v čase, kedy bola navrhovateľka tehotná a nebolo neobvyklým ani to, ak požíval alkohol počas pracovného týždňa. Práve tento životný štýl sa podpísal aj pod jeho autonehodu zo dňa 04.02.2020. Nie je tiež pravdou, že by navrhovateľka po pôrode nezvládala starostlivosť o maloletú. Na materstvo bola pripravená, aj na starostlivosť o dieťa, s ktorým nemala po pôrode žiaden problém, zápal mala raz a po vyliečení mohla naďalej maloletú koiť. Matka prechodne riešila jedine nedostatok mlieka, čo bolo spôsobené stresom, jej laktácia sa však po odchode zo spoločnej domácnosti upravila a dodnes s ňou nemá žiaden problém. Navrhovateľka nežije s manželom od januára 2020 v spoločnej domácnosti, je preto nereálne, aby to bol práve otec maloletej, kto by mal robiť akýkoľvek záver o tom, či je maloletá kojená alebo nie, pričom údaj o kojení je súčasťou lekárskeho záznamov, ktoré v prípade potreby je matka schopná od pediatričky vyžiadať. Nie je tiež pravdivé tvrdenie otca o jej konfliktnnej povahe či o jej hádkach s rodinnými príslušníkmi, toto je iba výmyslom. Navrhovateľka sa o maloletú po celú dobu sama riadne stará a nikdy by nebola schopná jej ublížiť, ako sa to snaží tvrdiť otec maloletej. S maloletou navštevujú pravidelne detskú poradňu u svojej pediatričky, ktorá by v prípade akéhokoľvek podozrenia zo zanedbania starostlivosti o dieťa, podvýživy, či akýchkoľvek známk násilia, modrín a pod. situáciu musela nejakým spôsobom riešiť. Ostatne, ak mal otec skutočne podozrenie a obavy o život a zdravie maloletej, ako to vykresľuje vo svojom podaní, je potom nepochopiteľné z akého dôvodu doposiaľ nepodnikol žiadne kroky. Zrejme je tomu tak z dôvodu, že si je vedomý toho, že v skutočnosti je o jeho dcérku nadštandardne postarané. V súčasnosti býva navrhovateľka s dieťaťom u svojej matky v A., kde majú vlastnú izbu plne zariadenú tak, aby sa v nej maloletá cítila pohodlne a bezpečne, rodina jej vypomáha so starostlivosťou o maloletú a aj finančne. Nie je pravdou, že by otcovi bránila v styku s maloletou. Je pochopiteľné, že počas hospitalizácie otca maloletej na traumatológii maloletú do nemocnice nevodila, nakoľko ju on sám o to požiadal. Rovnako mu nebránila v styku s maloletou ani po prepustení z nemocnice, jediné s čím nesúhlasila, bolo to,

aby si dieťa vzal mimo miesta jej pobytu, navyiac s požiadavkou o viacdňové prespätie ako to opisovala už v návrhu. Matka poukazuje na to, že aj po nariadení neodkladného opatrenia počas prvých troch týždňoch po jeho vydaní, sa otec maloletej na styk s dieťaťom nedostavil, na štvrtý týždeň stretnutie prebehlo, navrhovateľka ho len slušne požiadala, aby s dieťaťom zostali, vzhľadom na situáciu ohľadom koronavírusu, na dvore. Počas návštevy neakceptoval, že maloletá bola ku koncu unavená a odmietal ju uložiť na spánok. Navrhovateľka v tejto súvislosti uvádza, že s ohľadom na režim maloletej, ktorá je už pred obedom unavená a stretnutie s otcom je pre ňu vhodnejšie v čase od 13.00 hod. do 15.00 hod. by navrhovala radšej upraviť styk v týchto hodinách. Návrh na úpravu styku tak, ako ho žiada otec maloletej, považuje matka za neakceptovateľný, keďže dieťa je útleho veku a stále kojené, na matku citovo naviazané.

6. Kolízny opatrovník sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, ďalej len CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 2 a § 357 písm. d/ CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie je čiastočne dôvodné.

8. Podľa § 28 ods. 1 písm. a) a § 28 ods. 2 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

9. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

10. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

11. Vyššie citované ustanovenia Zákona o rodine predstavujú hmotnoprávny podklad rozhodovania súdov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností rodičov maloletých detí, ktorí spolu nežijú, a ustanovenia § 324 a nasl. CSP v spojení s § 360 a nasl. CMP predstavujú podklad procesnoprávny vtedy, ak to vyžaduje úprava pomerov účastníkov konania pred začatím konania, alebo počas konania ale skôr ako súd rozhodne vo veci samej, prípadne aj po skončení konania vo veci samej. Nedostatok dohody rodičov o podmienkach výkonu ktoréhokoľvek z práv a povinností týkajúcich sa maloletého dieťaťa, môže byť dôvodom pre úpravu príslušnej otázky súdom, v prípade potreby i formou neodkladného opatrenia a to dokonca aj bez návrhu zo strany účastníka (§ 23 ods. 2 CMP v spojení s § 360 ods. 1 CMP).

12. Z obsahu spisu v preskúmvanej veci vyplýva, že rodičia maloletej nežijú od januára 2017 v spoločnej domácnosti, pričom starostlivosť o maloletú odvtedy zabezpečuje matka, ktorá s dieťaťom býva u svojej matky v A.. Toho času prebieha na súde konanie o rozvod a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej, v ktorom sa vykonáva dokazovanie. Keďže rodičia dieťaťa sa nevedia ohľadom rodičovských práv a povinností dohodnúť, pričom najväčší problém je v otázke styku otca s maloletou, matka sa obrátila na súd s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie zveril maloletú dočasne do matkinej osobnej starostlivosti a otca oprávnil stýkať sa s maloletou každú sobotu v párnom kalendárnom týždni a každú nedeľu v nepárnom kalendárnom týždni vždy v čase od 10.00 hod. do 12.00 hod. v prítomnosti matky v mieste aktuálneho bydliska matky a to až do právoplatného skončenia

konania vo veci samej. Otec napadol uznesenie odvolaním tak v časti osobnej starostlivosti ako aj úpravy jeho styku s maloletou. Pokiaľ ide o rozhodnutie v časti osobnej starostlivosti o dieťa, otec odvolanie zdôvodňoval tým, že súd nedostatočne preveril spôsobilosť matky starať sa o maloletú a vhodnosť prostredia, v ktorom sa maloletá nachádza.

13. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu nemal osvedčené žiadne také skutočnosti, ktoré by bránili matke zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú. Matka sa od narodenia o dieťa starala a jej starostlivosti nemožno vytknúť žiadne vážne nedostatky, v spise sa nenachádzajú žiadne dôkazy (správy kolízneho opatrovníka, lekárske správy a pod.) nasvedčujúce tomu, že by nebola schopná o dieťa sa starať, alebo že by dieťa u matky stráдалo, riadne sa nevyvíjalo. Pokiaľ otec takéto skutočnosti tvrdí (alkoholizmus matky, jej nedostatočná starostlivosť o dieťa, nevhodné podmienky pre dieťa u starej matky z dôvodu konfliktnosti povahy starej matky), ničím ich nepreukázal a zostávajú len v rovine jeho všeobecných tvrdení, ktoré navyše matka rezolútne popiera. Odvolací súd pripomína, že v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, vzhľadom na krátke lehoty na rozhodovanie, niet dostatočný časový priestor na vykonávanie dokazovania, navyše v tomto prípade otec dieťaťa vôbec ničím svoje tvrdenia nepodložil. Nedalo sa nepovšimnúť si tiež toho, že otec síce starostlivosť zo strany matky posudzuje ako nevhodnú, zároveň ale nenavrhuje žiadnu inú alternatívu, neoznačuje žiadnu inú osobu, ktorá by podľa jeho názoru bola pre maloletú v otázke starostlivosti vhodnejším riešením, pričom vo vzťahu k sebe ako druhému rodičovi navrhuje iba upraviť styk s dieťaťom, ktorá samotná skutočnosť sponchyňuje pravdivosť jeho tvrdení o nevhodnosti aktuálneho výchovného prostredia.

14. Vychádzajúc z uvedeného odvolanie proti tejto časti rozhodnutia bolo vyhodnotené ako nedôvodné, keď odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že skrátené dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie postačovalo na rozhodnutie o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, pričom súd na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a v časti týkajúcej sa zverenia dieťaťa matke, i v časti oprávnenia oboch rodičov zastupovaním a správou majetku dieťaťa vec i správne právne posúdil.

15. Pokiaľ však išlo uznesenie v jeho výroku II., tu okolnosti prípadu aj s prihliadnutím na nové skutočnosti uvádzané otcom i matkou po vydaní tohto rozhodnutia, vyžadujú podľa názoru odvolacieho súdu zmenu úpravy styku čo do rozsahu i podmienok tak, aby viac zodpovedali záujmu maloletej.

16. Otec argumentoval v odvolaní tým, že rozsah stretávania je pre rozvíjanie vzťahov s maloletou nepostačujúci a zároveň považuje prítomnosť matky pri stretnutiach za nedôvodnú a rušivú. Odvolací súd mu čiastočne dal za pravdu.

17. V prvom rade treba zopakovať, že odôvodnenosť potreby rozhodnúť dočasne aj o úprave styku otca s maloletou dcérou je daná tým, že maloleté dieťa má právo byť vychovávané oboma rodičmi a zároveň otec má právo podieľať sa na výchove svojho maloletého dieťaťa, pričom prípadná absencia ich stykov do skončenia konania vo veci samej by mohla viesť k citovému odcudzeniu, ktoré sa neskôr iba ťažko napravné. Vzhľadom na neschopnosť rodičov dosiahnuť v tejto otázke akúkoľvek dohodu, je potom v záujme zachovania vzťahu medzi rodičom a maloletým dieťaťom a predchádzaniu konfliktov medzi rodičmi teda bezpochyby daná odôvodnená potreba dočasnej úpravy styku otca s maloletou Natáliou do právoplatného rozhodnutia vo veci samej o úprave rodičovských práv a povinností k maloletej na čas po rozvoze, ktoré toho času prebieha na okresnom súde pod sp. zn. 15P/5/2020.

18. Pri posudzovaní vhodného modelu úpravy styku rozhodujúcim faktorom tu bol jednak útlý vek dieťaťa a skutočnosť, že o maloletú sa prevažnú časť života starala matka a z týchto dôvodov treba u maloletej predpokladať silnú citovú naviazanosť na matku. Preto dlhšie odlúčenie od matky bez dôkladnejšieho dokazovania so zameraním na vhodnosť takejto úpravy pre dieťa, považoval odvolací súd za rozporné so záujmom dieťaťa. Maloletá žila s oboma rodičmi v spoločnej domácnosti len do veku cca štyroch mesiacov, následne otca niekoľko mesiacov z dôvodu jeho úrazu nevidela a opätovné stretnutia boli iba krátke a sporadické, navyše za prítomnosti matky. Za takejto situácie je celkom nevhodné upraviť neodkladným opatrením styk otca s maloletou s prespávaním tak, ako to otec žiadal. Pre účely neodkladného opatrenia preto bude aj podľa názoru odvolacieho súdu v záujme maloletej postačovať úprava styku v takom rozsahu, ako to už vyslovil prvoinštančný súd, teda dve hodiny každý víkend, pretože otec musí postupne zistiť potreby a návyky maloletej, ktoré nemal možnosť doteraz spoznať. Ak sa aj v minulosti podieľal na starostlivosti o dieťa ako to uvádza v odvolaní, odvtedy uplynula

dlhšia doba, počas ktorej dieťa vyrástlo a jeho stravovacie, hygienické, kľudové aj voľnočasové návyky a režim sa medzičasom zmenili. Odvolací súd okrem toho pri úprave styku zohľadnil aj dojčenie maloletej matkou. V tejto súvislosti sa žiada poznamenať, že v aktuálnom štádiu dokazovania nemal odvolací súd preukázané, či skutočne je ešte maloletá Natália matkou dojčená alebo nie je, a vzhľadom na charakter inštitútu neodkladného opatrenia ani dokazovanie v tomto smere vykonávať nie je namieste, avšak vzhľadom na to, že uvedené tvrdí matka (ktorá navyše navrhla, že v prípade potreby to môže súdu preukázať), považoval súd túto skutočnosť za osvedčenú, čo postačuje na to, aby ju pri rozhodovaní zohľadnil.

19. Za pravdu musel však odvolací súd dať otcovi v tom, že prítomnosť matky (alebo inej osoby z okruhu matkiných príbuzných) je v danom prípade nedôvodná.

20. Predbežne upravený styk otca s maloletou zabezpečuje legitímny cieľ a to ochranu zdravého vývoja dieťaťa a umožní tak aspoň čiastočné výchovné pôsobenie otca ako toho rodiča, ktorý nemá dcéru v osobnej starostlivosti. Právo styku rodiča s dieťaťom kompenzuje tak právo mať dieťa u seba a zabezpečovať jeho výchovu prostredníctvom osobnej starostlivosti. Uvedené právo vyplýva aj z viacerých ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa, ktorý súčasne garantuje v prípade rozpadu rodiny dieťaťu právo na udržiavanie pravidelného osobného kontaktu s obidvomi rodičmi. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva zdôrazňuje, že je v záujme dieťaťa, aby udržiavalo rodinné vzťahy s odlúčeným rodičom a dostalo tak príležitosť rozvíjať svoj vzťah s ním, ako aj prejavíť svoje city slobodne, bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča. S tým potom súvisí aj otázka prítomnosti matky pri styku otca s maloletou, ktorú odvolací súd posudzoval cez prizmu najlepšieho záujmu dieťaťa. Berúc do úvahy osobitosti tohto konkrétneho prípadu dospel súd k záveru, že prítomnosť matky pri stretnutiach otca s maloletou Natáliou v súčasnosti nemá svoje opodstatnenie a dokonca je nežiaduca. Z doterajšieho dokazovania všetko nasvedčuje tomu, že prítomnosť matky pri stretnutiach vyvoláva zbytočné konflikty medzi rodičmi, ktorých svedkom sa tak stáva aj maloletá a tým sa znehodnocuje čas, ktorý by mal byť strávený v pokojnej atmosfére rodičovskej lásky a pozornosti, ktorú otec venuje dieťaťu a nie riešeniu sporov s matkou dieťaťa. Niet žiadneho dôvodu, aby dospelý a svojprávny otec dieťaťa nemal zvládnuť starostlivosť o dieťa počas dvojhodinového stretnutia a ani z podaní matky žiadny takýto relevantný dôvod nevyplýva. Dvojhodinová neprítomnosť matky nemôže byť dieťaťu na ujmu ani v prípade, ak je ešte dojčené, pretože matka sa podľa tohto dokáže v tomto smere zariadiť a dať najesť dieťaťu buď pre stretnutím s otcom alebo po ňom.

21. Okrem vyššie uvedeného odvolací súd zohľadnil pri úprave styku aj v podstate zhodné výhrady oboch rodičov a síce, že pre maloletú i rodičov je vhodnejšie stretávanie v poobedňajších hodinách od 13.00 hod. do 15.00 hod. vzhľadom na režim maloletej a preto úpravu zmenil aj pokiaľ ide o čas stretnutia.

22. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa ust. § 388 CSP zmenil čo do rozsahu a podmienok styku tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a v ostatnom napadnuté uznesenie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

23. O trovách konania odvolací súd nerozhodoval, keďže toto patrí až konečnému rozhodnutiu (§ 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP).

24. Senát krajského súdu uvedené uznesenie prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák.č. 233/1995 Z.z., alebo ak ide o rozhodnutie o starostlivosti o maloletého, styk s maloletým alebo inú ako peňažnú povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa štvrtej časti CMP.